

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β' ΤΑΞΗΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Κείμενο διδαγμένο από το πρωτότυπο
Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου, 1-3

- 1 Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάσωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν
- 2 αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἑμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὰν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον
- 3 ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὥς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὥς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετριῶς βεβιωκώς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὥς οὐχ ἴππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα: "ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα . . . χείρους εἶναι".

Μονάδες 10

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

B1. Ποια εἶναι τα στοιχεία που συνθέτουν το εναντίον του Μαντιθέου κατηγορητήριο, σύμφωνα με τα δεδομένα της παραγράφου 3 του κειμένου;

Μονάδες 15

B2. Να υποδείξετε τις εκφράσεις του κειμένου με τις οποίες ο Μαντίθεος χαρακτηρίζει το ήθος των αντιπάλων του και αυτές με τις οποίες προβάλλει το δικό του ήθος.

Μονάδες 15

B3. Ποια υπήρξε η συμβολή του Γοργία στην ανάπτυξη της αρχαίας ρητορικής;

Μονάδες 10

B4. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις λέξεις που σας δίνονται παρακάτω. Δίπλα σε καθεμιά από αυτές, να γράψετε μία άλλη

λέξη, ετυμολογικώς συγγενή, από το αρχαίο κείμενο που σας δίνεται:

συνείδηση, ηγεμόνας, διάβολος, ευτυχία, βίος.

Μονάδες 10

Γ. Αδίδακτο κείμενο
Διόδωρος Σικελιώτης, Βιβλιοθήκη XII/53, 1-2

- 1 Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδέων μὲν ὄντες ἄποικοι, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακοσίων πολεμούμενοι. Πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες ἀλῶναι κατὰ κράτος ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι τὴν ταχίστην καὶ τὴν πόλιν ἑαυτῶν ἐκ τῶν κινδύνων
- 2 ῥύσασθαι. Ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτῆς Γοργίας ὁ ῥήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺ προέχων πάντων τῶν καθ' ἑαυτόν. Οὗτος καὶ τέχνας ῥητορικὰς πρῶτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτο τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μᾶς ἑκατόν.

ῥύσασθαι (ῥύομαι = λυτρῶναι, σώζω)

Γ1. Να μεταφράσετε στο τετραδίό σας το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

Γ2.α. Να γράψετε τον τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ὄντες:	δοτική πληθυντικού αρσενικού γένους
ῥήτωρ:	κλητική ενικού
δεινότητι:	ονομαστική ενικού
πάντων:	γενική πληθυντικού θηλυκού γένους
οὗτος:	αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους

Μονάδες 5

Γ2.β. ἔτυχον: β' ενικό πρόσωπο προστακτικής ενεργητικού αορίστου

ἐξέπεμψαν: α' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεργητικού αορίστου

ἀξιοῦντες: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού μέσης φωνής

ὑπερέβαλεν: απαρέμφατο ενεργητικού μέλλοντα

λαμβάνειν: β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεργητικού παρακειμένου.

Μονάδες 5

Γ3. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις παρακάτω λέξεις:
πολεμούμενοι, τῶν Συρακοσίων, βοηθῆσαι, ὁ ῥήτωρ, πρῶτος.

Μονάδες 10